

Selvitys aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen ja tunnistamisen (AHOT) prosesseista korkeakouluissa

Pia Mikkola
Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto
2.11.2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Mitä halutaan selvittää?

- AHOT-prosessi ja ohjeet **korkeakoulujen verkkosivuilla**
  - Mistä ja kuinka paljon tietoa löytyy?

Miten opiskelija saa tietoa AHOT-käytännöistä ja – mahdollisuuksista?

Millaisia AHOT-prosessit ovat korkeakouluissa?

Selvitettäviä asioita

Mistä/miten tietoa löytyy ja kuinka paljon?

- Millä nimellä/käsitteellä tunnetaan?
- Onko kuvattu korkeakoulun yhteinen AHOToinnin prosessi/millainen se on?
- Mikä on yleinen tavoite tai pyrkimys/ miksi AHOT-käytäntöä toteutetaan?

Mitä voidaan hyväksilukea/tunnistaa ja tunnustaa?

- Miten opiskelija hakee (ensimmäiset askeleet)?
- Kuka neuvoo opiskelijaa?
- Kuka vastaa arvioinnista/päätöksestä?

- Yleiset rajoitukset
- Koulutusohjelmakohtaiset rajoitukset
- Opintopisterajoitukset
- Aikarajoitukset (opintosuoritusten "ikä")

AHOTia koskevien kuvausten ja ohjeiden saatavuus vaihteli

9/14

yliopiston sivuilta löytyy ohjeet ja/tai prosessi kuvaus julkisilta verkkosivuilta.

1/14 linkki intraan

1/14 kuvaus/ohjeet ovat hyvin niukat

3/14 ei löydy ohjeita tai prosessikuvausta

11/23

ammattikorkeakoulun sivuilta löytyy ohjeet ja/tai prosessi kuvaus julkisilta verkkosivuilta.

4/23 linkki intraan

4/23 kuvaus/ohjeet ovat hyvin niukat

4/23 ei löydy ohjeita tai prosessikuvausta

Alustavia tuloksia: Käytetyt termit

Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT)

Hyväksilukeminen; opintojen hyväksilukeminen ja korvaaminen; opintojen ja osaamisen hyväksilukeminen

HOT

Alustavia tuloksia: Miten opiskelija hakee?

Yliopistot:

- Hakemuslomake löytyy verkosta 8/14
  - Hakemus lähetetään verkkoalustalla/sähköisesti 4/14
  - Hakemus palautetaan fyysisesti 4/14
-
- Epäselvää miten haetaan 5/14
  - Tiedot ovat opiskelijaintrassa 1/14

Ammattikorkeakoulut

- Hakemuslomake löytyy verkosta 11/23
  - Hakemus lähetetään verkkoalustalla/sähköisesti 6/23
  - Hakemus palautetaan fyysisesti 5/23
-
- Epäselvää miten haetaan 8/23
  - Tiedot ovat opiskelijaintrassa 4/14

Alustavia tuloksia: Mitä voidaan hyväksilukea?

Millaista ja missä hankittua osaamista?

Yliopistot

Muussa korkeakoulussa hankittua
osaamista 11/14

Muuten hankittua osaamista 8/14

Ei tietoa/epäselvää 3/14

Ammattikorkeakoulut

Muussa korkeakoulussa hankittua
osaamista 20/23

Muuten hankittua osaamista 19/23

Ei tietoa/epäselvää 3/23

Alustavia tuloksia: Muualla hankittu osaaminen

- Työelämä/-kokemus, työharjoittelu, yrittäjäyys, työssä oppiminen
- Harrastus
- Järjestötoiminta, luottamustoimet
- Vapaan sivistystyön koulutukset, täydennyskoulutukset

Alustavia tuloksia: rajoituksista

Yleisiä rajoituksia

- Osaamisen on oltava tutkinnon/ opintokokonaisuuden/ opintojakson tavoitteiden mukaista.
- Osaaminen on pystyttävä todentamaan siten, että sitä voidaan arvioida
- Opintojen tulee sisältyä HOPS:iin

Opintopisteiden määrää koskevia rajoituksia

- Hyväksiluettavien opintojen on mahdollista tutkintoon
- Opintopistemäärien rajausta esim. ”alempaan korkeakoulututkintoon voidaan hyväksilukea enintään 90 opintopistettä, ylempään 60 opintopistettä.”

Opintopisteiden ikää koskevia rajoituksia

- Aikarajoitukset: esim. Yli 10 vuotta vanhoja opintoja ei hyväksilueteta

Muita rajoituksia

- Muita rajoituksia: Opinnäytetöitä ei hyväksilueteta
- Opintokokonaisuus/oppiainekohtaisia rajoituksia?

Alustavia tuloksia: Miksi AHOTia toteutetaan? Yleinen pyrkimys tai tavoite?

- 7/14 yliopistosta mainitsee AHOToinnin yleisen tavoitteen tai pyrkimyksen.

”

”Aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen (AHOT) menettelyn kautta sinun ei tarvitse enää opiskella uudelleen yliopistossa asioita, jotka jo osaat. AHOT:n kautta voit rakentaa mielekkään tutkinnon, joka vie osaamistasi eteenpäin ja nopeuttaa valmistumistasi. Samalla opit jäsentämään omaa osaamistasi.”

- Lapin yliopisto

”

”– Opiskelijan hyödyksi katsotaan:

- *Opiskeluaika lyhenee*
- *Näkemyks omasta osaamisesta selkiytyy*
- *Päällekkäisten opintojen suorittaminen vähenee tai poistuu*
- *Opiskeluprosessista tulee yksilöllisempi”*

- Oulun yliopisto

Alustavia tuloksia: Miksi AHOTia toteutetaan? Yleinen pyrkimys tai tavoite?

- 12/23 ammattikorkeakoulua mainitsee AHOToinnin yleisen tavoitteen tai pyrkimyksen.

”

”Ideana on, että sinun ei tarvitse opiskella uudelleen sitä tutkintoosi sisältyvää osaamista, jonka jo osaat, vaan tutkinnon tavoitteiden mukainen osaaminen huomioidaan osaksi opintojasi. - - Sillä ei ole väliä missä se on hankittu, kunhan osaaminen pystytään tunnistamaan ja tunnustamaan.”

- Hämeen ammattikorkeakoulu

”

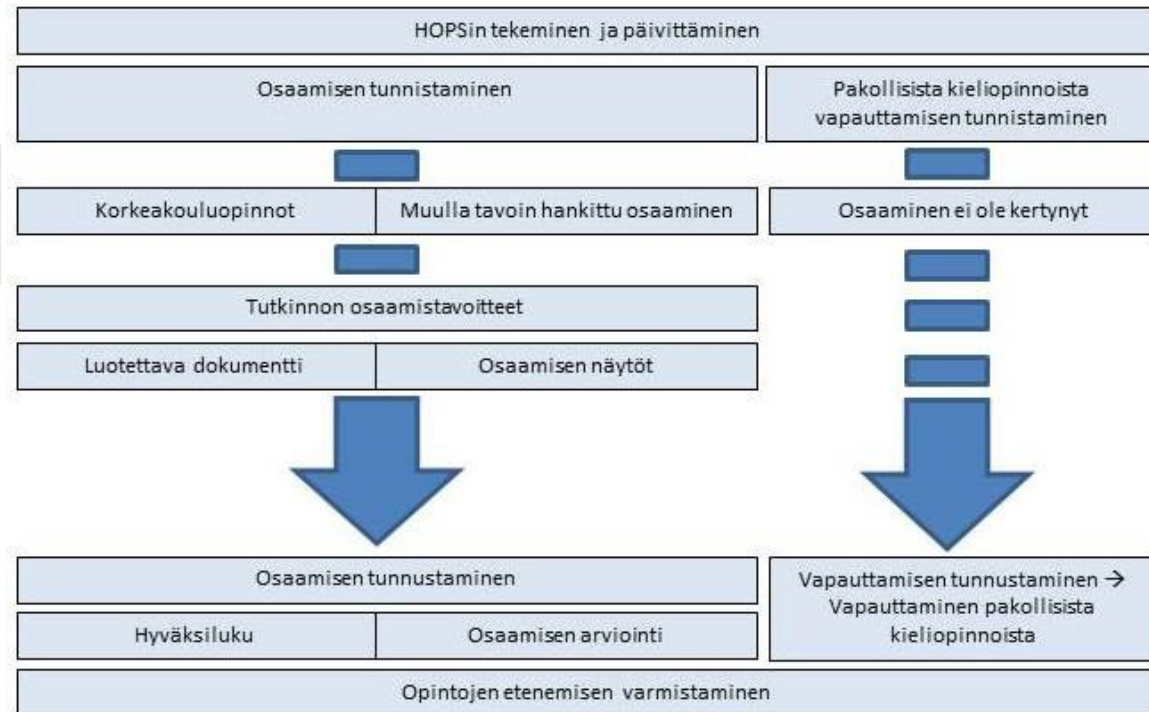
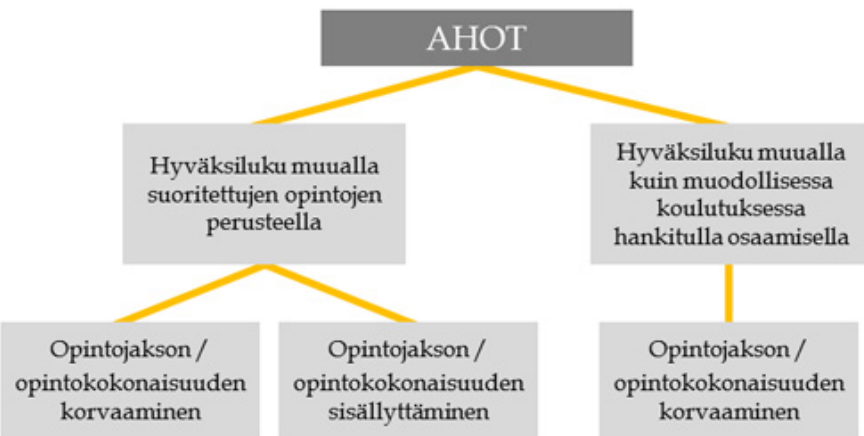
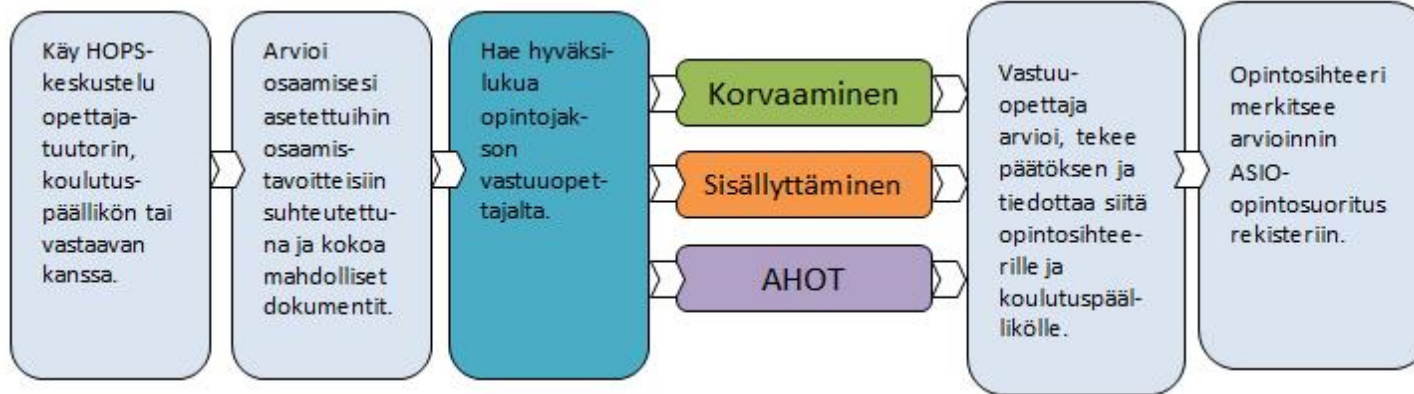
” - - Osaamisen hyväksilukemisen tarkoituksena on mielekäs ja sujuva opiskelu. Asioita, jotka opiskelija jo osaa, ei tarvitse opiskella uudelleen. Opiskelija voi keskittyä opiskelemaan asioita, jotka ovat uusia tai täydentävät aiempaa osaamista.”

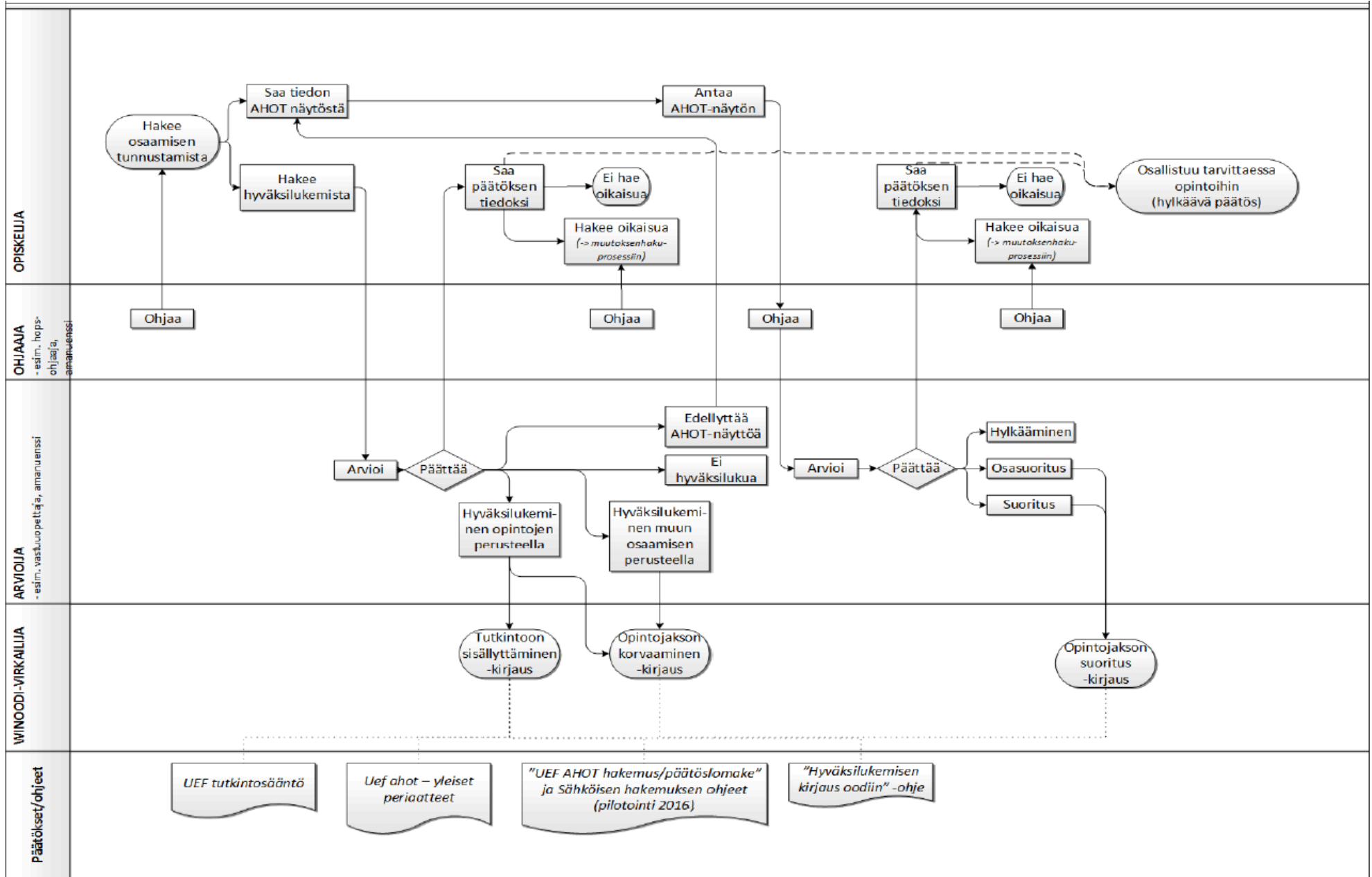
- Karelia-ammattikorkeakoulu

”

” Oppimista ja osaamista voi syntyä mitä erilaisimmissa tilanteissa sekä muodollisen koulutuksen että arkioppimisen kautta tai työelämässä. Ratkaisevaa on osaaminen ja oppimisprosessin tulos, ei se tapa, miten ja missä osaaminen, tiedot ja taidot on hankittu.”

- Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Miten jatkuu?

- Prosessin eteneminen; kuka vastaa arvioinnista; miten opiskelija saa tiedon päätöksestä?
- Arviointimenetelmät; millaista osaamista edellytetään tai kelpuutetaan?
- Opiskelijoille tiedottaminen
- Työn opinnollistaminen

Kiitos!

Suunnittelija Pia Mikkola
Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto
puh. 029 533 00 57
pia.mikkola@minedu.fi

Kuva: Julia Kivelä / Visit Finland